

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 23.

Naznanila (insetati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primarno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, naračkovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 193.

V Ljubljani, v soboto 24. avgusta 1889.

Letnik XVII.

Ukradena lilijska.

V zgodovini nemške telovadbe zabeležene ostanejo monakovske slavnosti na vse veke ter bodo dragocen list! Tako so pisali vsi nemški in nemško-avstrijski listi koncem minolega meseca po znanem shodu v Monakovem, kateri smo v našem listu označili v članku „Dvojna mera“. Mi bi bili že skoro na te „turnerske“ slavnosti pozabili, ko bi nam ne vedrila spomina dva dogodjaja na vrle Bavarece.

Ko so pivovarji po slavnostih preiskavali zalogo piva v svojih kletih, uverili so se, da so nemški telovadci vzlic hladnemu vremenu in dežju prav korenjaški pili. Za izplakunjenje grl, iz kojih so klicali: „Frisch, frei, froh, fromm!“, izpili so v dveh dneh tristo hektolitrov piva. Bavarski Nemci sicer ne sovražijo piva, kakor znano; vendar jim ni šlo v glavo, kako so mogli mladi ljudje toliko „Gambrirovega soka“ izpiti. To je prvi kulturni spomenik, kojega so zgradili „turnerji“ v Monakovem.

Poleg tega velikega kulturnega čina, ki bode silna izpodbuda k ožjemu spojenju bratov onkraj mej s telovadci nemške narodnosti v Avstriji, zapustili so „turnerji“ še druge spomenike, s kojimi se trajneje javlja simpatija. Načini so sicer različni. Ta n. pr. zapiše svoje ime v spomeniško knjigo, drugi nariše v zid, na steno, ali v kamen. Vzvišeni góštje zagotavljajo si spomin z dragocenimi ali umetelnimi darili. Toda neka „turnerska“ skupina izvolila si je izreden način, s kojim je osvedočila svoj spomin: na to bodo dolgo pamtili v Monakovem, pa tudi po vsem Bavarskem, vrhu tega pa vsi, ki bodo obiskovali to deželo, da si ogledajo nje dragocenosti.

V skupinah ogledajo si „turnerji“ tudi bavarski Versailles, kakor nazivljejo prekrasni, dragoceni, čarobni grad ob Hiemskem jezeru, ki se ponosno vpenja kvišku na jezerski ravnini, okoli pa tajnopolno pljuskuje ob breg zeleni valovi. Vsi so občudovali delo fantazije nesrečnega kralja Ludovika II., kar jim je razlagal dvorni sluga: n. pr.

pozlačeno posteljo, v koji je spal kralj samo tridesetkrat; dalje prekrasne, z zlatom vsite, temne, rudeče ali modre povleke sedežev, vse to in zrcalova galerija vzbudilo je veliko pozornost „turnerjev“ in jih zanimalo tako, da se je pripetil čin, o kojem dunajski „Tagblatt“ pripoveduje to-le:

„Ko bo perzijski šah obiskal ta grad, — (se je že zgodilo! Vred.) — déli bodo pod ključ vsaj deloma te dragocenosti in krasote pred navalom radovednežev. Vse to zakrivila je neka tolpa „turnerjev“, ki je po veliki monakovski slavnosti med drugimi dragocenostmi ogledala si tudi Hiemski grad. Nekdo izmed „frisch, froh, frei in fromm“-gospodov pregrešil se je na nečuvven način, koji moremo nazivljati: vandalizem! Solznimi očmi kazal nam je (sotrudniku „Tagblatt“-a in tovarišem) grajski sluga fótelj iz modrega baržuna, kakor je vse drugo pohištvo, izdelan po versailleskem izvorniku in okrašen z zlatimi lilijami — simbolom bourbonizma. Jedna teh zlatih lilij bila je izrezana z ostrim nožem. Škodo so stoprav opazili po odhodu „turnerjev“, ki so odpluli s parobrodom.

Grajskim služabnikom naložena je kazen, dasi se mogó izkazati in sklicevati na to, da baš z ozirrom na „turnerje“ jim je bilo zaukazano, v grad pustiti več ljudj naenkrat. Vsled tega zločina odredil je dvorni urad, da se ima vse pohištvo prevleči s platnenimi prevlakami in tujcem pokazati samo nekatere predmete.

Takó so „turnerji“ pokazali svojo navdušenost po znanem izreku iz vzvišenih ust: „Držite se zvesto svojega nemškega jezika in nemških nravi!“; takó so se zahvalili za bavarsko gostoljubnost, tak spomin zapustili po deželi, kjer so je vsprejeli kot bodočnost naroda.

Dasi je po „turnerjih“ izvršena tatvina na Hiemskem gradu prouzročila veliko razburjenost in nemalo senzacijo, vendar se ni zljubilo nemškimi listom, — razven napominanega glasila, — da bi bili črhnilo o tem dogodjaju. Tudi dunajska „Deutsche Zeitung“, graška „Tagespost“ in drugi listi, ki so

bili slednje dni polni strastnih člankov o „slovenski kapelanokraciji“, o „fanatičnih celjskih kapelanih“, molčeli in se ne zmenijo o sramoti, katero so zakrivilo nemški telovadci v svojem domišljavem géslu: „Deutscher Mann, Ehrenmann!“, ter oskrunili na tak način nemško ime. Tu se gre za čast vsega telovadstva; kje je torej pošteni „Wochenblatt“ in drugi somiselni lističi po Štirskem itd., da bi branili v uravnem oziru nemštvo? Pod tvrdko: „Frisch, frei, froh, fromm!“ bode „turnerska“ tatvina na Hiemskem gradu gotovo v svarilen poduk vsem čuvarjem dragocenostij, kadar jih gospodje „turnerji“ počasté s svojim pohodom!

Toda kaj bi pisali o teh listih! Ko je bavarski princ pozival nemške telovadce v Monakovem: „Ostanite zvesti svojemu narodu in jeziku!“, pisali so ti listi cele članke, ali ko je naš cesar v Berlinu nasproti odposlanstvu avstro-ogerskega društva, zlasti češko-slovansko društvo (predsednik g. Palma), opominjal, naj Čehi, Nemci in Ogrji v Berlinu zvesto vstrajajo vsak pri svoji narodnosti, molčali so o tej izjavi Nj. Veličanstva nemški listi in niti zljubilo se tem častivrednim žurnalom ni, da bi bili to omenili! Te besede veljale so i Slovanom in ne samo „turnerjem“, in to dosti pojasnjuje ledeno njih molčanje!

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. avgusta.

Notranje dežele.

„Fremdenblatt“, glasilo Kálnokyjevo, je v svoji predčerašnji številki objavil znano pariško brzojavno poročilo o *razoroževalnem shodu* na Dunaji, toda v svoji večerni številki je zopet popolnoma o tem predmetu molčal. Ker je pa molčanje o takó resnem predmetu potem, ko je brzojavka že objavljena, popolnoma neumestno, radovedni smo, kaj poreče napominano glasilo k temu „po dobljenih zanesljivih informacijah“.

Jutri se bo v Budimpešti vršila že o svojem času naznanjena *Kossuthova slavnost*. Prvotni vspeled se je jako skrčil, brž ko ne vsled vladuega namigljaja.

„Ne. Stari oče so mi pripovedovali o nji mnogo gnusob.“

„Toda jaz sem jo skušil v polni meri, robotoval sem dvanajst let in mnogo pretrpel. In vseh mojih muk bil je vzrok ta — —“

Starec znova poskoči na gomilo, teptá travo, krči pesti in život se mu trese kot v najhujši groznici.

Siloma ubozelega starca potegnem z gomile ter mu prigovarjam, da ima o mrtvih govoriti vedno v najboljšem zmislu.

„Ne zabavljam mu sam; veliko nas je, ki še dandanašnje ne moremo zabiti Sch. Drl nas je in preganjal; robotnik mu je bil pes; pretepal nas je in uničil je mene in družino mojo.“

Poslednje besede je starec izpregovoril z globokim vzdihljajem.

Obitelj njegovo da je uničil Sch.? Dvakrat ga vprašam, kaj ga teži. Povabim ga, naj séde v senco. A on je le molčal; v tem hipcu pa se premeni. Jeza njegova prelevi se v žalost, pobesi glavo in obliče se mu stemni. Svoje oči uprè v nasprotno stran, kjer so se vrstile gomile za gomilo brez mramorovih spomenikov, brez pozlačenih križev in napisov. Priroda okrasila jih je z gosto travnato

LISTEK.

Na vaškem pokopališču.

(Črtica iz dóbe robote)

Potujoč pred leti po slovenskih pokrajinah, pohojeval sem često marsikako vaško gróbjje.

Bilo je baš opoludné, ko stojim na malem, okolu cerkve se razprostirajočem grobišču, in pred neznanimi, perečimi solnčnimi žarki iskal sem zavetja pod velikim jesénom, ki je veje svoje upogibal do tál.

Odtodi se oziram po gomilah na grobišču. Med mnogimi spomeniki odlikoval se je zlasti jeden tik zidu; veličajen spomenik, ki je nadkriljeval vse druge sosedne. Bil je nekđaj pozlačen, ali časoma je zlato opršelo; a tudi nekoliko med travo rastočih cvetk je svedočilo, da so grob svoje dni dičile cvetlice. Toda znati je bilo, da tū dolgo, dolgo ni popravljala človeška roka. Možno, da so pozabili potomeci. —

Zamislím se ter premišlujem, kako brzo pozablja svet mrtvega človeka, in naj bi bil v življenju delil in skazoval še take dobrote. Iz teh misli vzdrami me čuden prizor.

Na grobišču pojavi se zanemarjen sivolas mož, prihuljen starček. Čepico držal je v roki in z bosimi nogami teptal je neusmiljeno cvetke in vijolice. Obraz njegov je bil divji, pogled nemiren in čelo vse zgubančeno. Starec se oprezno ozira in neopazivši nikogar, hiti k največji gomili.

Tū se vspné vsa postava starčeva po konci, okó mu zaiskri in roki skrčita v pest. Ves život se trese, in celó lasje na glavi štrlé mu kvišku. Starec zapreti proti spomeniku, z nogami pa teptá po travi, da je polomil in pomendral vse te lepe cvetke.

Dlje nisem mogel nebrižen ostati skrit ter pristopim bližje. Stoprav zdaj sem mogel napis na spomeniku prečitati: „Tū počiva in pričakuje vstajenja visokorodni gospod Aleksander Sch., kuežji upravnik . . .“

Nisem prečital vsega napisa, ko se starec obrne in ves prestrašen vsklikne: „Gospod ‚ferboltar‘, ne morem za to, da ne rasto cvetlice na grobu tega ranjkega, ki je imel mestu srca kamen.“

Starec vspné roki. Takoj sem vedel, s kom imam opraviti, torej mu rečem: „Ne bojte se, starček, jaz nisem graščinski ‚ferboltar‘.“

„Ali ste tudi hodili v tlako?“

„Deutsches Volksblatt“ javlja iz zanesljivega vira, da se bodo v kratkem v **Bosni** izvršile večje spremembe glede deželne uprave, o katerih potrebi se je državni finančni minister prepričal pri svojem zadnjem nadzorovalnem potovanju. Pri bosanski železnici se bodo odslej nastavljale tudi civilne osebe. Orožniki se bodo pomnožili ter ustanovile nove orožniške postaje.

Vnanje države.

Dne 20. t. m. je prišlo k **papežu Leonu XIII.** več članov rimskega duhovništva, ki so mu izročili protest zoper znani list „La Cronaca Nera“. V njem obžalujejo, da se je ustanovilo tako glasilo, ki se skriva navidezno za nižjo duhovščino, a je vendar vsakemu jasen njegov namen. Sv. Oče jim je odgovoril, da mu je ta izjava v veliko zadoščenje. Sv. Stol je brez varstva ter mora trpeti razne napade, toda trdna sloga duhovništva bo orožje, s katerim se bodo vsi hudobni naklepi odbili. Na spoštovanju višjih, zvestobi in dajanju dobrih vzgledov vernikom se spozna pravi služabnik božji. Ob enem je papež obljubil, da bo izboljšal stanje nižjemu duhovništvu, konečno pa je odposlancem podelil apostolski blagoslov. — Španjska mesta Vittoria, Valencia in Granada so papežu gostoljubnost ponudila, ko bi ga okoliščine prisilile zapustiti Rim. Provincijalnim gubernatorjem je španjska vlada razposlala ukaz, naj pozovejo uradnike, da se ne bodo vdeleževali enakih izjav.

V novi **srbski** ustavi ni nobene določbe o stališči kraljice-matere Natalije. Slednja je zaradi tega in bolehnosti odločila potovanje v Belgrad, kamor bo pa nemudoma odšla, kakor hitro se bo sešla skupščina ter vredila te zadevo. Potem jo bodo sprejeli tudi z vsemi častmi, ki jej pristujejo kot kraljici in kraljevi materi.

Peterburški listi trdijo, da razprtije mej **bolgarskim** princem in Stambulovom še vedno niso popolnoma poravnane. Princ baje želi, da se z Avstrijo sklene pravilna vojaška pogodba, toda temu se najbolj ustavlja minister Stransky. — „Svoboda“ objavlja Stambulovo okrožnico, s katero se v princem imenu zahvaljuje za izjave povodom vladne obletnice.

Francoski listi jako mirno pišejo o potovanju **nemškega** cesarja v Alzacijo, vendar pa naglašajo, da so le naseljenci razobesili nemške zastave, domačini pa so okrasili svoje hiše samo z belorudečimi zastavami, in to vsled vladnega pritiska. Ljudje, ki so po ulicah pozdravljali cesarja, bili so Badenčanje, katere so k tem slavnostim zvalili s ceno vožnje po železnici.

Francoski „Soleil“ razpravlja vprašanje o izročitvi Boulangerja s strani Anglije, ter pride do zaključka, da se more pač zahtevati njegova izročitev ter dovoliti, ker je Boulanger zatožen tudi navadnih zločinov; toda dotična pogodba mej Anglijo in Francijo tirja, da se sme izročene soditi le zaradi onega hudodelstva, zaradi katerega je bil izročen. V tem slučaju bi se tedaj mogel general kaznovati le zaradi izneverjenja, glavna stvar, zarota in napad na državno varnost, pa bi bila s tem v kót potisnjena.

O zadnjem **italijanskem** petardnem napadu se poroča iz Rima: Dne 21. t. m. so zgrabili tukajšnjega tiskarja Rottelinija, ki je bil že večkrat kaznovan kot anarhist in irredentovec. Sumi se, da je on vrgel bombo. Pri njem so našli razne manifeste anarhistov in irredentovev, ki so bili pri njem tiskani. Redarstvo je dobilo tudi več nenapolnjenih bomb. „Osservatore“ piše: Pred letom 1859 in 1870 sodili so tudi zmerno-liberalni listi vse drugače o bombah, kakor danes. Sedaj imenujejo metanje petard med mirni narod „sramotno, zavrtno dejanje“, petardovca „surovega morilca“, „nesramnega lopova“, „divjo zver“ itd. Prej so bile pa

bombe, takó posebno one v Rimu na „corso“ in „piazza del popolo“ le posledica „zatrtega sovraštva zoper slabo papeževo vlado, hrepenenja po prostosti“ itd. Orožnik, ki je zgrabil takega petardovca, je bil „surov lopov“; oblastnija, ki ga je kaznovala, „rabelj“. Zadnja bomba je bila vržena v rojstveni dan avstrijskega cesarja pred avstrijskim poslaništvom. Kakor je socializem posledica takozvanega liberalizma, tako sledé sedaj prejšnjim „patrijotično-liberalnim“ bombam socialno-anarhistične. Naj se liberalci še tako tresejo, petardovec se jih vendar drži za suknjo.

Najnovejše vesti s **Krete** pravijo, da bo odšlo v Atene kretske odposlanstvo, ker hoče nemškega cesarja, ko se bo tam mudil, prositi varstva. — Apokorona, središče vstajnega gibanja, udala se je ter odposlala sultanu udanostno adresno. — Ruski koraki v Carjigradu na korist Kreti so bili brezvspešni. Turčija jih je oprta na osrednje velesile naravnost odklonila. „Köln. Ztg.“ objavlja o tem zanimiv članek, čegar jedro je: Rusija je zvesta svojim tradicijam naklonila podporo zatiranim kretskim kristijanom, ostalim državam pa so bile le koristi Turčije pred očmi. Rusko posredovanje sicer ni ničesa doseglo, toda to ne more zatemniti njegove moralne vednosti.

Izvirni dopisi.

Iz prebeljskega letovišča, 16 avgusta. Ker sprejemate poročila iz domačih in tujih kopaljš in letovišč, dovolite i meni par vrstic, opisujočih Slovincem malo znani Prebelj (Preblau). Morda bo ta zdravilni kraj komu izmed „Slovenčevih“ čitateljev mogel koristiti ali vsaj njega opis katerega zanimati. — A v katerem kotu širne zemlje je ta ljubi Prebelj? Ne tako daleč, kakor si misliš. Iz spodnjega Dravograda, ali kakor tamkajšnji koroški Slovenci govoré: „iz Dravberka“ te popelje železnica skozi cvetno in rodovitno labodsko dolino — „koroški paradiz“ imenovano — mimo staroslavne benediktinske opatije v sv. Pavlu (ustanovljene od grofa Engelberta Sponheima l. 1091), mimo mesteca sv. Andreja, nekdanje stolnice labodskih knezoškofov, poleg belih cerkv in čednih vasi, mimo razrušenih gradov in dvorcev — v največje mesto labodske doline: Wolfsberg (4000 prebivalcev), ki krasno leži ob vznožji Korse alpe (Koralpe). Od daleč vže ugledaš v vindsorskem slogu sezidani gradič sredi košatega parka, ki se nad mestom vspanja. Na drugem holmcu ne daleč od gradiča pa izmed temnozelenega gozda tužno zrè v dolino beli mavzolej, katerega je dal grof Henkel v Donnersmark svoji l. 1857 umrši in v prekrasni marmorni podobi utelešeni ljubljeni soprog sezidati in z vsem modernim bleskom odličiti. Iz teh višin se ti odpira divni pogled v labodsko dolino. Okó se ti ne more nagledati prijetne raznovrstnosti in lepote prirodnih darov, katere je stvarnik na tem malem kraji toli radodarno in dražestno raztresel. Rumeno žitno polje se prijetno menjava z logi in livadami, in komaj si se nagledal cvetne doline, vže ti pogled uhaja čez solčne bregove in zeleneče senožeti, čez polagoma se vzdigajoča pogorja tje gori do meglenih vrhov savske alpe. In to vse obdelano in obraščeno! O kakó bi naš Kraševac Bogá zahvalil, ko bi imel le četrt zapravljivo tu raztresene zemlje! Srečen rod, ki tu prebiva. Škoda večna, da so Slovenci izgubili ta prekrasni vrt! — Ali s sentimentalnim razmo-

trivanjem labodskih milin ni nič kaj zadovoljen moj bedni želodec, le naprej sili k zdravilni preblavski vodi. Tedaj le naprej poleg ozke struge, skozi katero šumi motna Labod; le naprej mimo Henkelnovih gradov, fužin in tovarnic — v gorenjo labodsko dolino, kjer naju na prijaznem griču čaka preblavsko letovišče. Na pragu gorenje labodske doline pustiva cesto, ki pelje v sv. Lenart (St. Leonhard) in v Judenburg ter jo zavijeva po precej strmi cesti k preblavski višini. Čez pol ure vže dospava do preblavskega zdravilnega vreleca, nad katerim se vzdiguje mali hram v podobi tempeljna in ki nosi napis: Preblauer Gesundbrunnen. Tu tedaj izvira tista blagoslovljena voda, katere daje bolnim na zelodcu, v obistih in mehuru — zdravilo, lastnikom njenim pa polni — mošnjo! Kakor sem čul, razpošilja se na leto od tod nič manj ko 600.000 s preblavskim kislecem napolnjenih steklenic, katere lastnikom do 50 tisoč gl. čistega dohodka prinašajo. Tu torej gotovo ne veljá slov. pregovor: „Voda še v čevlju ni dobra“, ampak oni grškega pesnika rek: „Voda je najboljša!“ Da, v resnici: Lastnikom te vode se ni bati (vsaj dokler voda teče) ne toče, ne poljskih miši, ne peronospere . . . Blagor te vode posestnikom, ker v malo letih uspejo do neverjetnega bogastva, kakor n. pr. Mattoni s svojim Gesshüblerjem.

Preblavski vrelec je bil znan vže v 12. stoletji. Kmetje so morali to vodo tovoriti škofom bamberskim, katerim je Wolfsberg in sploh gorenja labodska dolina pripadala. Zanimiva je tudi pravljica o pričetku preblavskega vreleca. Neki kmetič, ki je rad vino pil, pritožil se je bil Bogú, češ, da je v Prebelju preveč vode. „Zakaj toliko vode, raje naj bi bili vina vrelci!“ — Na to mu je Bog dobrohotno odgovoril: „Hočem vzbuditi v teh krajih vrelec boljši od vina, zdravilni vrelec v prid vsega človeštva.“ — Tedaj se Bog dotakne zemlje s prstom in glej! zdravilni vrelec priskakljá iz nje. Na to pravljico se blezo ozira v kamenito ploščo vsekani napis, ki stoji na steni med vrelcem in kateri slovenski prestavljen slóve tako-le:

Kjer tok planinskih sap hladí,
Kjer hram Pomonin se blišči,
Kjer sredi cvetnega poljá,
Labodske vode val šumljá:
Tam vreec vree zdrav in čvrst
Vzbudil ga je sam božji prst.

Od vreleca jo zavijeva po cesti mimo kopelji in dospeva po malem ovinku na vrh griča (792 m.), kjer stojé bivališča za gostove, tako zvaní Herrenhaus in Schweizerhaus, in mala cerkvica, kjer gostje duhovniki sv. mašo čitajo. Lep in širen razgled se ti odpira iz te samotne višine čez gorenjo labodsko dolino tje do štajerskih planin. Tudi bližja okolica preblavskega letovišča je mična. Mecenovni in smrekovi gozdi se vrsté z žitnim poljem in tolstimi pašniki. Planinske sapice vedré ti čelo in vonjavi vzduh, duhteč iz smrečjih logov, te sladko omamlja. Oj ta čisti, brezprašni planinski zrak ti gotovo umiri razdražene živece! Sprehajaje se po tihem gozdu se lahko vsedeš na pripravljeno klop in vzameš v roke kratkočasno berilo. Ako pa ti samota vže preseda in si želiš razvedrila, lahko se podaš navzgor v

(Dalje v prilogi.)

odejo ter posejala nánje mačice, nepozabljenske in solzice.

Napósed se starček uteši, prime me za roko, posede k jesénu, odkoder se je videlo po vsem grobji. Vsedeva se, in prečudni mož mi jame pripovedovati:

„Z jedno nogo sem že tudi v grobu, odpustil sem že davno vsem in prosim Boga, da bi mi jednoč odpustil. Toda časih me vendar zgrabi jeza, in ne morem se premagovati. Vidite li, ondi na vasi škrljevo streho? Največja je med vsemi. Bilo je to moje posestvo, največje v celi vasi, in zdaj sem berač. Ni mi še tolikanj ležeče na posestvu, a skusil sem mnogo hujšega. Imel sem rodbino, nadobudnega sina Jožeta in hči Nežico. Bog jej je podelil lepoto, a ta nas je ugonobila.“

Starček umolkne in pogled njegov teka po neokrašenih grobih.

„Trudil sem se, da sem skoro onemogel, robotal, kakor se je spodobilo, in z gospodom upravnikom nisem imel posebnega prijateljstva, vesel sem bil, da me pusti v miru. Naenkrat postane proti meni jako ljubeznjiv in prijazen, odpustil mi je tlako, in sinu obljubil, da ga nikoli ne vtakne v belo suknjo. Vse to mi je bilo zeló nejasno. Kmalu

pa pride birič in po dolgem uvodu pravi, da gosp. „ferboltar“ želé, naj Nežica moja gré služiti v grad. V meni vskipi kri. Takoj sem vedel, česa pomeni ta milost.

Takrat je moral dati najimovitejši kmet sina za posla na graščino in hči za dekle. Mi nismo samo robotarili z rokami, temveč i s svojo — krvjo!“

Starček zopet umolkne in se zamakne v Sch. spomenik.

„Upravnik pošlje trikrat po mojo hčer. Kaj mi je bilo početi? Dolgo sem se branil, obljubil tudi poseben davek, prosil sem ter se postavil rozkozu na odpor. A vse zastoj. Nežica morala je v grad. Spremljali smo jo, kakor bi nas zapustila za vselej. In zapustila nas je tudi. V gradu služila je nekoliko mesecev, napósed se vrnila uničena. Takó smo bili podložni, tako smo robotali. Nežica sramote svoje ni učakala, umrla je.

Takrat se strašansko razljutim. Bežim v pisarno k upravniku in mu vpičo vseh prisotnih dam par gorkih zaušnic, da mu je tekla kri iz nosa in ust. S tem nakopal sem si pogubo. Za Nežico moral je v grad Jože in ko postane močnejši, vtaknejo ga v bitvi pri Novari. Na to sem osirotil. Za kóga bi pa

naj bil gospodaril? Za kóga se trpinčil? Čemu robotariti? Ko me še žena zapusti, zbežim s posestva, razdelivši pohištvo in orodje sosedom. Preživim se po svetu brez graščinske milosti in varstva. Od te dóbe potikam se po svetu.

Kedarkoli pa pridem v ta kraj, obiščem tudi grobje. Pogledite ondi ona dva groba, tam se razjočem pri svojih dragih, a tū moram preklinjati. Ne morem za to. Na upravnika Sch . . . , ki je kriv vse moje nesreče in bēde, klical bodem vedno božjo kazen . . .“

Starček vstane in se pripravlja k odhodu.

„Kristijan ste in vam je znan nauk o odpuščenju sovražnikom i največjim?“

Starček me mirno posluša, zmaje z glavo in pravi: „Mnogo je odpustiti možno, toda če vam kdo uniči vse, česar ste ljubili, morete mu podati desnico?“

„Ne samo, da jo morem, temveč moram: ‚Odpusti nam naše dolge, kakor i mi odpuščamo dolžnikom svojim.‘“

Starček se zamisli in zahvalivši se tiho otide z grobišča; v meni pa so se vzbudile prečudne misli na tem svetem kraji miru in pokoja.

A. S.

blizu, vasico Prebelj ali če ti je ljubo, še višje na 1415 m. visoki Schulterkogel, ali pa navzdol v bližnje mestice Sv. Lenart, h gradiču Waldenstein itd. Časnikov, konverzacije, iger, zabave ti v Preblavu ne manjka, akoravno je tu zaradi pomanjkanja prostorov le malo gostov (kakih 40—50) in vse le bolj družinsko in priprosto. Kuhinja pa in postrežba ste izvrstni, cena hrani in stanovanju srednje draga (okoli 20 gl. na teden). Je se pri table d' hôte ali pa à la carte posebej. Zaradi visoke lege, čistega zraka, zdravilne vode in samote se je Preblav nekaterim takó omilil, da skoro vsako leto sem zahajajo. In še kakošni gospodje! Pred vsakim se je treba spoštljivo odkriti. Le poslušajte! Letos so tu bivali ali oziroma še bivajo sledeči znamenitejši gospodje in gospe: Alojzij Moser, c. kr. tajni svetovalec; Frider. F. v. Mayr, c. kr. generalni ravnatelj; Dr. I. vitez Zhishman, c. kr. dvorni svetnik, J. Defacis, c. kr. tajni svetovalec in predsednik tržaškega deželnega nadsodišča z družino, pl. Pino, c. kr. deželni predsednik, pl. Bezeeny, ces. kr. tajni svetovalec, dr. M. Volarič, štabni zdravnik z družino, Božena Fandrlík, moravskega poslanca soproga z družino, dr. Livij Radivojevič, predsednik kr. hrvatsko-slavonskega septemvirilnega stola v Zagrebu, Jožef Torbar, vodja zagrebške realke, dr. Frider. Maassen, dvorni svetovalec in vseučilišni profesor, dr. Marijan vitez Skorski z Dunaja, dr. Stefan Spevec, sekcijški načelnik iz Zagreba, Franc pl. Torstner, polkovnik in attaché pri avstrijskem poslanstvu v Rimu; vrh tega mnogo Tržačanov, večinoma Italijanov, katerih sploh po koroških letovišnih nikjer ne manjka. Izmed Slovencev smo bili tedaj: Družina Defacisova, dr. M. Volarič in jaz, goriški stari testament. Pri vsej tej razliki stanov, dostojanstev in narodnosti je konverzacija živa in ljubeznjiva. Ker so vsi gostje olivkanci, ni se bati ne preziranja, ne dolgočasa. Kdor ne véruje, naj pride sém pogledat, ne bo se kesal.

Dnevne novice.

(Zjedinenje Dalmacije s Hrvatsko in Bosno.) „Katoliška Dalmacija“ poroča, da se bode v kratkem večina dalmatinskega deželnega zbora izjavila za zjedinenje Dalmacije s Hrvatsko in Bosno. Poslednjo namreč tudi reklamujejo kot hrvatsko deželo.

(Potrjena volitev.) Presvetli cesar je potrdil volitev g. dr. Josipa Serneca načelnikom in g. Ivana Hausenbichlerja namestnikom okrajnega zastopa celjskega.

(Izložba slik) v tukajšnji čitalnici bode še jutri odprta.

(Novo poštno poslopje v Ljubljani.) Stranke in uradniki se večkrat pritožujejo zaradi nedostatkosti poštne poslopja v Ljubljani. Zgraditi bode treba novo primerno poslopje, za katero bode gotovo tudi mestna občina morala nekaj žrtvovati. Mestni zbor je že v zadnji seji dne 16. julija sklenil, da vložijo prošnjo do ministerstva za primerno in dostojno poslopje za c. kr. poštni in brzozjavni urad in da posebna deputacija mestnega zastopa posreduje pri trgovskem ministerstvu. Te dni je bil v Ljubljani glavni poštni nadzornik pl. Koch, ki se je posvetoval z merodajnimi osebami o zgradbi poštne poslopja.

(Karol graf Hohenwart), predsednik najvišjemu računskemu dvoru, odpotoval bode dne 26. t. m. od Admonta, kjer biva na d. pustu, na Kranjsko.

(Sožalje.) G. dr. Poklukar je odposlal tirolskemu deželnemu glavarju nastopni telegram: „Povodom smrti g. Ignacija barona Giovanellija je zadela državo, Tirolsko, pokojnikovo družino in njegove mnogoštevilne čestilce velika izguba, vsled katere izražam srčno sožalje.“

(Kako govoré Nemei, ko jim gré za obstanek.) Sasko narodno vsučilišče, okolu katerega se zbirajo in družijo privrženci nemškega otoka med madjar-skim in drugimi življi, zborovalo je dne 22. t. m. Pri tej priliki se je vršilo več izjav proti Madjarom. Salzer je pozdravil evangelijske duhovnike kot cvet nemškega plemena. Primerjal je usodo sedmograških Sasov z mestom, katero zalivajo morski valovi, iz katerih pa se še čujejo nemške besede. Bičal je pomadjarjenje Nemecev, rekoč: „Narod, ki ima za seboj štiristoletno preteklost, ki ima svoj jezik, ne more se pogubiti v drugem narodu.“ Neki Fröhlich je dvignil kupico na zdravje saskih mater ter končal: „Najprej se morajo naši otroci

učiti nemški, postati morajo Nemei, potem naj se učé madjarščine.“ Ta napitnica je vzbudila veliko navdušenje. Tako govoré Nemei v ogerski polovicí, kjer jim preti potujeenje. Slovenci na pomejnih in narodno-mešanih krajih tudi kličejo: „Trebá nam je slovenskih šol, da se otroci naši naučé najprej slovenski, da se vzgajajo v pravem slovenskem duhu.“ In kako odgovarjajo Nemei in Italijani? Prizivi in pritožbe do upravnega sodišča in naučnega ministerstva in agitacija za nemške šole dovolj pojasnjujejo njihovo spravljivost. Prav je, da Nemei branijo in ljubijo svojo narodnost, kjer je v resnici v nevarnosti, ali kaj si moramo o njih misliti, ki sami druge ponemčujejo?

(Duhovniške premembe v ljubljanski škoflji.) Čast. gosp. Ivan Zupančič, kapelan v Spodnji Idriji, je imenovan administratorjem v Topli Rebri na Kočevskem. — Prestavljeni so č. gg. kapelani: Mihael Trček iz Šmarija k Sv. Petru v Ljubljano; Ignacij Fertin iz Starega trga pri Poljanah v Šmarije; Anton Nemei iz Trebnjega v Šentjuri pri Kranju; Ivan Nagodé iz Šentjerneja v Trebnje; Pavel Kramar od Sv. Trojice na Mirno. — Nastavljeni so č. gg. novomašniki: Vincencij Vidergar v Sp. Idrijo; Josip Pristov v Sostrem; Anton Šmid v Šentjerneji; Josip Žagar v Starem trgu pri Poljanah. — Č. gg. Alojzij Žužek, kapelan v Sostrem, in bogoslovec Ivan Kunstelj sta vsprejeta v tovarštvo (družbo) Jezusovo.

(Še jeden spomin na „turnerje“ v Monakovem.) Razven tatvine na Hiemskem gradu in ogromne množine popitega piva je ostal vrlim Bavarcem spomin na telovadee znaten deficit. Monakovo je na račun slavnosti plačalo že 25.000 mark, primanjkuje torej še 30.000 mark.

(Vabilo) k predstavi, katero priredé dijaki v nedeljo dne 25. t. m. v godbeni dvorani gosp. B. Degiseherja v Mengišu. Igrala se bode burka v treh dejanjih s petjem: „Nezgode starega samea.“ Vstopnina: prvi prostor 30 kr., drugi prostor 20 kr. Začetek točno ob polu 8. uri zvečer.

(Učiteljska služba) je razpisana na jednorazrednici na Selh pri Šumbregu z letno plačo 400 gl., stanovanjem in doklado. Dalje je razpisana na dvo-razrednici na Mirni druga učiteljska služba z letno plačo 400 gl. Prošnje do 8. septembra.

Narodno gospodarstvo.

Poslano.

„Assicurazioni Generali“.

(Dalje.)

„Generali“ je tedaj posebna individualnost, ki je najbolj podobna oni angleški „prima compagnie“, ki ima pred vsem pred očmi le kupčijo ter išče svojo čast v vspešnem napredovanju zavoda. In ravno zaradi tega nam je „Generali“ prototip zasobne zavarovalnice, ki s trgovsko previdnostjo oploduje najmanjše kakor največje delo, dosega z najpriprostejšimi sredstvi najsilnejše učinke ter pomnožuje vrednost svojih opravil s točnostjo. Kolikor milijonov gré skozi njene roke, nikdar ne ostane na dnu skaljena gošča, ki bi k najmanjši pritožbi opravičevala, o njeni točnosti se čuje le enoglasna hvala. To delavnost zasobnega zavarovanja pa primerjajte z neukornostjo uradnega aparata v Nemčiji ali tudi z neskončnimi pripravami v Avstriji za malenkost

Tujci.

22. avgusta.

Pri *Waltcu*: Munk, Blum, Bruckner in Novak, trgovci, in Marija Okožurak, zasebnica, z Dunaja. — Latoschinsky, c. kr. stotnik, iz Trsta.

zavarovanj zoper nezgode, in potem bode razumeli navdušenost našo za to tržaško kupčijsko prebrisanost.

Dobro osnovano zasobno zavarovanje, kateremu stojita na strani poštenost in vrlost, zmaga tudi pri najneugodnejših razmerah, kakor je „Generali“ pokazala v minulim letu, ki je bilo toli neugodno elementarnemu zavarovanju. Zavarovanje zoper točo se je družbi izneverilo, stroka prevažanja je bila neprijazna in daljno inozemstvo je obteževalo zavarovanje zoper ogenj, ki se tukaj takó mojsterski izvaja, in vendar — rezerve so dobile zopet močne pritoke, delničarji pa nov obilen dobiček; to je ravno blagoslov „mešanega“ sistema, ki v svojem temelju pomeni protizavarovanje strok, nič manj pa previdnosti, ki gleda v bodočnost, kopiči dobiček in z njim rodi nove dohodke. V tem previdnem duhu so delničarji v sedanjosti zadovoljni z majhnimi žrtvami, da za vse slučaje zavarujejo prihodnost, katero more pa „Generali“ s svojimi bogatimi rezervami mirno pričakovati. (Dalje sledi.)

Telegrami.

Dunaj, 23. avgusta. Šah perzijski je popoldne došel. Na kolodvoru so ga cesar in mnogi dostojanstveniki sprejeli. Po pregledanju častne stotnije se je na cesarjevi strani odpeljal skozi vojaški špalir v cesarski dvorec. Ob 6. popoldne je bil obed, zvečer pa je šah v loži z nadvojvodo Karolom Ludovikom in njegovo soprogo, nadvojvodinjami Marijo Jožefo, Marijo Terezijo in Marijo, nadvojvodami Ferdinandom, Viljemom in Rainerjem ter srbskim kraljem Milanom prisustvoval v dvorni operi predstavi „Excelsior.“

Dunaj, 24. avgusta. „Wiener-Zeitung“: Cesar je imenoval ravnatelja ljubljanske kaznilnice Markoviča za nadravnatelja mari-borske moške kaznilnice.

Budimpešta, 24. avgusta. Listi pozdravljajo imenovanje Emeriha Josipovića za hrvatskega ministra.

Metz, 24. avgusta. Cesar in cesarica sta ponoči odpotovala. Mesto divno razsvetljeno. Cesar in cesarica sta bila povsod navdušeno pozdravljena ter sta se poslovila od velikega vojvode badenskega in namestnika, ki sta se v Strassburg povrnila.

Nepopisne žalosti potr naznanjam svojim p. n. prijateljem in znancem, da je previdnost božja poklicala včeraj 23. t. m. moje preljubljenega, blago mater

Polono

v visoki starosti na boljši svet. Pogreb ranice, meni nepozabljene bo jutri v nedeljo 25. t. m. v Vodicah. Priporočam jo v blag spomin!

V LJUBLJANI, dne 24. avgusta 1889.

Jakob Aléšovec,
pisatelj.

(1)

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze odkritosrčnega in tolažilnega sočutja mej dolgoletno boleznijo in ob nepopisni, žalostni, istinito pretresujoči izgubi svojega preljubljenega, nepozabnega soproga

dr. Maksa Samca

izrekam darovateljem prekrasnih vencev in za mnogobrojno vdeležitev pri pogrebu vsem sorodnikom, prečastitemu g. dekanu Jan. Oblaku in drugi duhovščini, č. oo. frančiškonom, pevskemu društvu „Liri“, domači požarni brambini in čitalnici, mestnim odbornikom, meščanski korporaciji, deželnim poslanecema gg. baronu Apfaltrernu in Janku Kersniku, gg. častnikom c. kr. praharne, gg. uradnikom, učitelstvu deške in dekliške šole, deputaciji zdravnikov, gg. dr. Ambrožiču in dr. Dereaniju, kamniškim gospem, domačim in tujim prijateljem in znancem ter drugemu p. n. občinstvu svojo najiskrenejšo zahvalo.

V KAMNIKU, dne 23. avgusta 1889.

(1)

Terezija Samec.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	termometra po Celziju			
7. u. zjut.	734.5	18.8	sl. svzh.	asno	9.00	
23. u. pop.	735.3	18.8	"	dež		
9. u. zveč.	734.9	18.8	sl. szap	malom.		

Srednja temperatura 18.1° za 0.2° nižje.

Dunajska borza.

(Telegrafno poročilo.)

24. avgusta

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 75 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 % "	84 " 70 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 95 "
Papirna renta, davka prosta	99 " 50 "
Akcije avstr.-ogerske banke	907 " "
Kreditne akcije	304 " 75 "
London	119 " 20 "
Srebro	" " "
Francoski napoleon.	9 " 45 "
Cesarski cekini	5 " 63 "
Nemške marke	58 " 20 "

Deček,

14 let star, ki je zvršil prvi gimnazijski razred, želi priti kot učenec v kako prodajnico z mešanim blagom na deželi. (2-1)

Več se izve v „Katoliški Tiskarni“.

Gospodom šolskim predstojnikom in učiteljem

(24) priporoča

Andr. Druškovič

trgovina z železnino in orodjem

na mestnem trgu 10,

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjerejo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesna strgulja, škarje za gosence, ročna lopatica, drevesna žaga, sadni trgač, dreves. škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči urejena in po prav nizki ceni.

Vinko Čamernik,

kamnosek,

v Ljubljani, Parne ulice števil. 10.

filijala tik mesarskega mostu,

se najljubneje priporoča prečastiti duhovščini v izvršitev naročil vsakovrstnega

cerkvenega umetnega kamnoseškega dela

slav. občinstvu pa svojo bogato zalogo najraznovrstnejših po najnovjših načrtih prav lično in iz različnih vrst marmorja izdelanih

nagrobni spomenikov,

se posebej opozarja na krasen, od kajnatalskega, kararskega in črnega marmorja izgotovljen

spomenik,

katerega prodá po primerno jako nizkej ceni.

Tudi p. n. stavbenim podjetnikom se priporoča v vsakovrstna (6-4)

stavbinska dela,

katera fino, trpežno in ceno izvrši.

Zahvala in priporočilo.

Uđano podpisani zahvali se tem potom prečast. duhovščini in sl. občinstvu za dosedanjo naklonjenost ter se ob enem priporoča tudi v bodoče v izvrševanje vseh v

čevljarsko obrt

vštevajočih se del. Za točno, lično in trpežno izvršenje jamči, istotako za mogoče nizko ceno. Spoštovanjem

Matija Horvat,

čevljarski majster.

(14) v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32.

Južno-štajerska hranilnica

s sedežem

v Celji.

To hranilnico ustanovili so okraji: Vransko, Gornjigrad, Šoštanj, Šmarje in Sevnica, ki so prevzeli za ta zavod posebno in

splošno poroštvo za polno varnost vlagateljev.

Sprejema vloge od vsakega in jih obrestuje po 4 odstotke; za vloge mladoletnih in za druge enake hranilne vloge se izdajajo posebne obrestne knjižice.

Daje posojila posebno na zemljišča in hiše in druge vrednostne zastave, potem okrajem, občinam in posojilnicam za 5odstotne obresti.

Pisarno ima na Glavnem trgu v Celji št. 101 in uraduje

vsak torek in petek od 9. do 12. ure predpoludnem.

Po pošti se pa opravi vse vsak čas.

Obrazci za prošnje se dobivajo brezplačno pri ravnateljstvu, kakor tudi poštno-hranilnični listi za poštnine prosto pošiljanje denarjev.

Ravnateljstvo „Južno-štajerske hranilnice“.

(6-5)

Prva in najstarejša allopatična in homeopatična lekarna na Kranjskem.

Deželna lekarna

Ludovika

v LJUBLJANI,

priporoča se slav. občinstvu vaja nastopno le nekaj svojih vspehom rabljenih zdravil in

pri „Mariji Pomagaj“

Grečel-na

Mestni trg 11,

in preč. duhovščini, ter nazkušeni in vže z gotovim specialitet, in sicer:

Ustna voda dr. Duflosa pripravljena iz ameriških rastlin, jako aromatična, ohranjuje zobe in dlesno čisto, zdravo in ozdravi vsakovrstne zobne bolečine. Po tem takem je jedno najprvih in najizvrstnejših sredstev za ohranjenje zob in dlesna. 10—15 kapljic te vode vlije se v kozarec, kateri je do tretjine napolnjen z vodo, in s to mlečno tekočino naj se izpirajo usta zjutraj, pa bodo zobje po daljšej rabi dobili bleščečo beloto, minula bo de smradljiva sapa iz ust, osvežilo in okrepečalo se bode dlesno. — Cena večjemu flakonu 60 kr.

Voda za čiščenje obraza tudi voda za pege, gotovo in popolnem odstrani vsake nečistosti kože, kakor: pege, žoltine, ogree, rudeč obraz, grinte in druge nečistosti kože. Ohrani torej polt vedno belo, gladko, čisto in svežo: daje obrazu mladostno barvo in sicer s tem, da se od kože odluščijo neznatne luskinke, s čimer jej dá beloto, nežnost in svežost. Navadno odpravi vsako nečistost polti po 15 do 20kratnej rabi. Rabijo jo ravno tako lahko otroci in odrasčeni in se za neškodljivost jamči. — Cena steklenici z navodilom za rabo 80 kr.

Zobni prašek beli, po dr. Heiderji, s proporcionalnim dodatkom salicilnokslega natrona, je jako priljubljen in se mnogo zahteva. Poleg tega imam vedno v zalogi rudeči, sivi in črni vegetabilni zobni prašek. — Škatljica velja 30 kr.

Zobna pasta, odontosmegma imenovana v porcelanastih škatljicah. Preskušena pasta za polituro in ohranjenje zob. — Škatlja 60 kr.

Olje iz repja je najreelnejše sredstvo, da se zabrani prehitro osivenje las, lase naredi mehke, odstrani in zabrani delanje sitnih luskin na glavi. — Flakon velja 30 kr.

Tinktura za kurja očesa za popolno odpravo kurjih očes, bradavic in trde kože. — Steklenica s čopičem in navodilom za rabo vred velja 40 kr., 1/2 dvanajstence 2 gl.

Oblíž za kurja očesa, oblíž za turiste imenovan Luserjev 60 kr., ravno tak od mene narejen le 40 kr.

Razven navedenih zdravil dobivajo se v deželni lekarni tudi medicinična mila, lepo dišeče pomade, lasna olja, razni pristni angleški in francoski parfumi, pariški prašek za dame (bel in rudeč), poudre de riz, kadilni papir, kadilne svečice, potpourri itd. Dr. Bocharovo aromatiško zemljiščno milo in jako fino nevtralnó glicerinsko milo jako prijetnega duha, katero se nenavadno lahko zmili, močno péni, kožo ohrani mehko, kakor baržun, belo in elastično in je priporočati za zdravljenje in lepšanje kože, posebno pa, da se hkratu rabi z obraz čstečo vodo, imam vedno v zalogi.

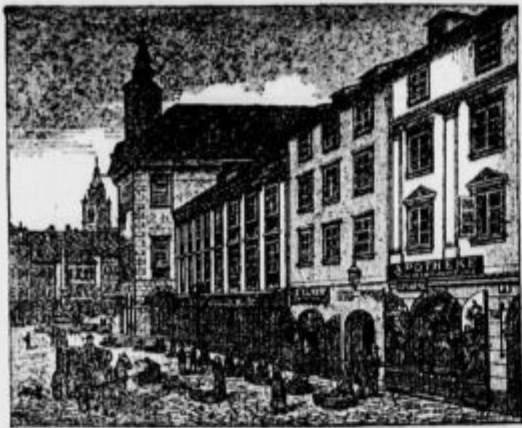
Poleg tega imam vedno v zalogi razna obvezila, kakor kemično čisto raztolščeno vato, karbolno vato, šarpi, jodoform-gazé, gutta-percha-papir, Billrothov-batist itd.

Spoštovanjem

Lud. Grečel, lekar.

(4)

Zaloga zanesljivih tu- in inozemskih medicinsko-farmacivtskih preparatov in specialitet.

Lekarna Trnkóczy,

zraven rotovža v Ljubljani

na velikem Mestnem trgu,

priloga tukaj popisana najboljša in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval o naših izbornih skušenih domačih zdravilih. Lekarna Trnkóczy-jeve tvrde je pet, in sicer: Na Dunaji Viktor pl. Trnkóczy, V. Hundsturmstrasse 113 (tudi kemična tovarna); dr. Oton pl. Trnkóczy, III., Radeckplatz 17, in Julius pl. Trnkóczy, VIII., Josefstädterstr. 30. V Gradi (na Stajerskem) Vendelin pl. Trnkóczy. V Ljubljani Ubald pl. Trnkóczy. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da naslov tako-le napravi: Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.

Marijacejske kapljice za želodec,

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspeli pri vseh boleznih v želodecu in so neprekosljivo sredstvo zoper: manjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenteo, bljuvanje, glavoból, kré v želodecu, bitje srea, zabasanje, gliste, bolezní na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gold., 5 tucatov samo 8 gl.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste Istinite marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkóczy-ja zraven rotovža na velikem Mestnem trgu v Ljubljani.

Cvet zoper trganje (Gicht),

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem. 1 stekl. 50 kr. tucat 4 gl. 50 kr.

Schutzmarke.

Če ni na steklenici zraven stoječega znamenja, ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnite.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratoból, jetiko, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr., 1 tucat 5 gl. Samo ta sirop za 56 kr. je pravi.

Kričistilne krogljice

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogreškati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpnenih udih, skazenem želodecu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.: jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prašičev.

Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, pljučnih in vratih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele,

okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka. Zamotek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gl.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanji kolen, kopitnih boleznih, otrpnenji v boku, v križi itd., otekanji nog, mehurjih na nogah, izvintjenji, tišanji od sedla in oprave, pri sušeti itd. s kratka pri vseh vnanjih boleznih in hlbah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gl., 5 stekl. z rabil. navodom vred sam 4 gl.

Svarilo! Naši izdelki so pristni, zanesljivi in zajamčeni, če imajo ime Trnkóczy in našo varstveno znamko. Zoper ponarejanje istih se sodnijski postopa.

Vsa ta našeta zdravila se samo prava dobijo v lekarni Trnkóczy-ja v Ljubljani zraven rotovža (46)

in se vsak dan s pošto razpošiljava.

Kavarna, Austria

(Café Schmidt)

sv. Petra cesta števil. 34 v Ljubljani
(poleg mesarskega mosta) (14)

priloga se sl. občinstvu z mesta in dežele v mnogobrojui obisk. Postreže svojim gostom z vedno svežo kavo in drugimi okrepcujočimi pijačami ter ima na razpolago slovenskih in nemških časopisov veliko število.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franc. ...sko cerkvijo v g. J. Vilharja hiš št. 4.

prilogaata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno prilogačilne za prekupece so oljnate barve v ploščevinastih pušicah (Bleebüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (14)

Cenike na zahtevanje.

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,

prilogača po zeló nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokadoranje, samokolnice, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča

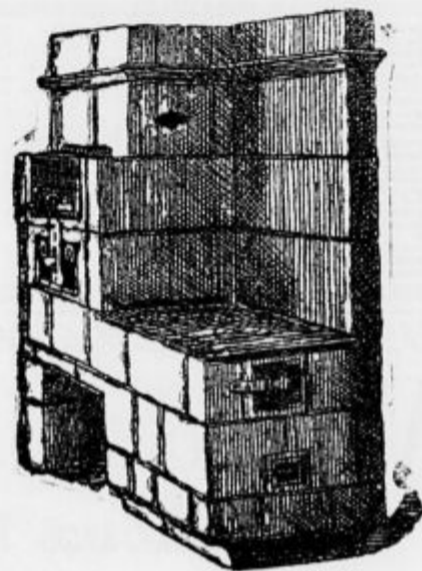
in njih posamezne dele.

Vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo: (37)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengfelder Gyps) za gnojenje polja.

Ces. kraljevo privil. zavarovalno društvo

AVSTRIJSKI

„PHOENIX“

na Dunaji,

katerega premoženje znaša v a. v.

12 milijonov goldinarjev

zavaruje proti škodi po požaru, sprejema tudi zavarovanja na življenje za vse mogoče slučaje pod jako ugodnimi pogoji.

Zavod je izplačal za dôbe svojega obstanka nad 50 milijonov gl.

Vsakoršna pojasnila daje radovoljno

Glavni zastop za Kranjsko v Ljubljani

Frančiškanske ulice št. 8 (za frančiškansko cerkvijo).

J. Perhavec.

Svojo bogato zalogo
raznovrstnih vóz
po najnižjih cenah

priporoča slavnemu občinstvu

Franc Šiška,

kovaški in podkovski mojster.

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 6,
v Tönniesovi hiši. (16)

Spominjajte se ljubljanske dijaške
in ljudske kuhinje pri igri in stavah,
pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih
dobitkih.

30% prihranitev goriva (jamčeno).

Izključno e. kr. privilegovane

lončene peči
z združeno zračno kurjavo
patent Lerch & Seidl,
elegantne in po ceni, kakor vse vrste peči s
sleplicami, od najpreprostejših do najelegantnejših,
priporoča najstara in največja
tovarna za peči in lončene izdelke
na Kranjskem
August Dreise
v Ljubljani. (41-24)

Pri razstavih mnogokrat odlikovani.

Najboljše
brnsko blago
prodaja po tovarniških cenah
zaloga tovarne

Siegel - Imhof
v Brnu.

Za eno elegantno
jesensko ali zimsko
moško opravo

zadostuje 1 kupon, 3-10 m
dolga, to je 4 dunajske valte,
1 kupon stane
gld. 4-80 od navadne
gld. 7-75 od fine
gld. 10-50 od najfineje
gld. 12-40 od izborno fine

PRISILNE OVCJE VOJNE.
Izdale se morajo v največji
izbiri dobiti: s svetlo predano
sukno, blago za gornje suk-
nje, palčestot in boy za
zimsko sukno, surovo sukno
za jovec in gospodarske, pe-
ruviane in teking za sa-
lonške oprave, sukno za
ženske obleke itd., itd.

Za dobro blago in
točno doposiljatev se
jamči.

Vzorec zastoj in
franko. (10-5)

!!! Novo! Novo! Novo!!!

Najnovejša ročna mlatilnica
na jermene brez zobčastih koles.

Mlatilnice izvrstno s. stavljene, za ročno,
vitalno, vodno in parno de-
lovanje.

Vitala, ležeca ali stoječa, stalna ali pre-
važalna za 1-6 živinčet.

Škoporeznice najnovejše in najizvrst-
nejše 30 raznih vrst

Stroji za ropkanje turšice, mlini za
trgano moko, reporeznice.

Stiskalnice za seno najnovejše
in izborne
sestave.

Vinske stiskalnice, sadne stiskalnice, mlini za sadje na državni
razstavi dunajski oktobra 1888 odlikovane s 5 naj-
večjimi odlikami.

Dr. Ryderjeve sušilne priprave za sadje, Bluntove patentne
stiskalnice za zeleno pičo
se po najnižjih cenah vedno dobivajo pri

PH. MAYFARTH-u & Co., tovarne gospodarskih in vinarskih strojev,
livarna in sužina na par (10-6)
Dunaj II., Frankobrod o.M. in Berlin.
Obširni katalogi na željo gratis in franko.
Razprodajalci se vsprejmo. — Iščejo se sposobni zastopniki proti primerni proviziji.

Vrelec „Carinthia“,
alkalična kiselica,

nahajajoča se poleg gradú Hagenegg na Koroškem,
odlična krepčilna pijača, katera se zlasti radi močne vse-
bine lithija (Lithion) priporoča kot zdravilo proti boleznim
v ledjih in v mehurji, ker jih večinoma prepreči ali celo
odstrani itd.

Glavna zaloga je v Železni kapli (Eisenkappel) na
Koroškem, od tod se (pošta v Kapli) razpošilja ta kiselica
v svet: za Kranjsko in Istro zalaga gosp. Miha Kastner
v Ljubljani. (18)

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlini za olive,
vinske in sadne stiskalnice,
mlini za grozdje in sadje

najnovejša sestava
v raznih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice in vitala. stroji
za ropkanje turšice, sejalniki, orala
itd. itd. Sušilne priprave za sadje
in sočivje.

Škoporeznice v največji izbiri prodaja iz-
vrstno izgotovljene in po tovarniških cenah

IG. HELLER, Dunaj,
Praterstrasse 74
Katalogi in vsako pojasnilo na zahte-
vanje gratis in franko.

Razprodajalcem najugodnejši pogoji. (18)
Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo.

FR. CASERMAN,
izdelovalec obleke za gospode,
Šelenburgove ulice Ljubljana Šelenburgove ulice
(nasproti čitalnici)

se priporoča slavnemu občinstvu z mesta
in dežele v

izdelovanje obleke
po najnovejšem kroju
po mogoče nizkih cenah; istotako svojo
bogato zalogo raznovrstnega doma-
čega in inozemskega blaga.

Posebno se priporoča prečastiti duhovščini v izde-
lovanje talarjev in razne obleke.

Vzorec so franko na razpolago. (12)

Patentovane in zoper vsako vreme trajne

mineralne

fasadne barve

Ludovika Christa v Lincu ob D.

Zastopnik za Kranjsko: F. P. VIDIC in drug.

so najboljše, najtrajnejše in najcenejše bar-
vena snov za poslopja, trdna zoper dež in
solnce, kažejo lepi in mirni svit finejšega pe-
ščenika in so luknjičaste, kar se ne more v
zdravstvenem oziru dosti preceniti. — Mnogo
cenejše od oljnatih barv.

Zabojček na poskušnjo gld. 1-60.

Ceniki, prospekti in spričevala zastoj
in franko. (12-9)